

A budaiak mozognak.

Budapest, aug. 29.

Meztelen karu, csákányos vitézek rombolják a régi házakat ugy Pesten, mint Budán. Egész utcasorok omlanak porba, hogy helyükbe fényes paloták emelkedjenek. Az építkezés terén örvendetes tevékenység uralkodik.

Pestet nem féltjük. Itt, fájdalom, nincs semmi régi dolog, hagyomány által megszentelt utca és tér, a melyet féltünk kellene. Hogy az a ház is áldozatul esik, a melyben Jókai és Petőfi laktak, azt sajnáljuk, de mivel ócska, jelentéktelen épület, elpusztulása ellen nem szólalhatunk föl. Legföljebb azt reméljük, hogy az új bérkaszárnya tulajdonosa valahová beilleszt egy márványtáblát, mely hirdetni fogja, hogy 1848-ban ezen a helyen, ha nem is ebben a házban laktak Petőfi Sándor és Jókai Mór.

De Budát már féltjük. Ott még vannak régies utcák, a melyek gyönyörködtetik a szemet. Ott még vannak konzerválásra méltó ódon szögletek, melyeknek megtartása érdekesebbé tenné a várost. Ott van a budai vár a maga egészében és ezzel kapcsolatban még egy-két pont. Legutóbb egy-két cikkben tárgyaltuk ezt a kérdést s örömmel értesülünk, hogy erre vonatkozó törekvéseink élénk visszhangot keltettek.

Az összes budai társaskörök ez irányban még az ősszel közös akciót fognak indítani. A szabad polgári párt hetilapja már serkenti a budaiakat a tömörülésre. Egy nagygyűlést fognak összehívni, melynek egyetlen tárgya lesz: miképp lehetne Budának régies jellegét megmenteni.

Tervbe van véve: 1. Egy fölirat a főváros közgyűlése elé. 2. Deputáció a polgármesterhez. 3. Egy küldöttség József királyi herceghez, mint Budavárának első lakójához és 4. egy küldöttség Héderváry gróf miniszterelnökhöz.

Mint értesülünk, a mérnök- és építészegyesület is foglalkozni fog a tervvel. Eképpen a helyes mederbe terelődnek a kérdés s bizonyos, hogy ennyi erő bevonásával és ennyi tekintély jóindulatának megszerzésével a nagyszabású és Budapest fejlődésére rendkívül fontos föladatot sikeresen meg lehetne oldani.

Az egész mozgalom középpontja természetesen Budavára volna. Ez a föfeladat, hogy a vár a maga egészében méltóvá tétessék a gyönyörű Mátyás-templomhoz. Hej, de megkönnyítené ennek az elintézését, ha minden magyar főpap és mágnás kötelességének tartaná, hogy Budavárában egy magánpalotát építsen abban a megállapítanló történeti stílusban, melyet majd a szakemberek ki fognak dolgozni.

A terveknek másik középpontja a Gellért-hegy, mely merészen bekönyököl a városba, mintha állandóan azt kiáltaná oda Pató Páléknak: Hát velem mi lesz? Itt persze már nem a történeti mult restaurálásáról lenne szó, hanem modern alkotásokról, parkról és nagyszabású hotelekről s fogaskerekű vasutról, a mely körülfutná az egész hegyet.

A harmadik része a föladatnak a Vérmezőn vár megoldásra. Ez a haszontalanul kallódó rét, melyen augusztus 18-ig sétálni sem szabad, nehogy a parádéra a füvet elrontsák. A budaiak sokan ide tervezik az új botanikus kertet, azt állítván, hogy a budai Vérmező földje oly őserőjű televény, mely alkalmas mindenféle exotikus növény buja tenyésztésére.

Ha mindez megvalósulna, ez a város, a mely így is párját ritkítja Európában, igazán egy ezeregyéjszakából ellopott tündérváros lenne, melynek az egész világ csodájára járna. Gyönyörű föladat ezt megteremteni, méltó arra, hogy a legjelesebb férfiak vállvetve igyekezzenek megvalósítani. Itt mutassák meg Budapest lakói, hogy szeretik fővárosukat, s minden erejükből igyekeznek azt a földkerekség legszebb városává tenni.